

Instytut Pamięci Narodowej

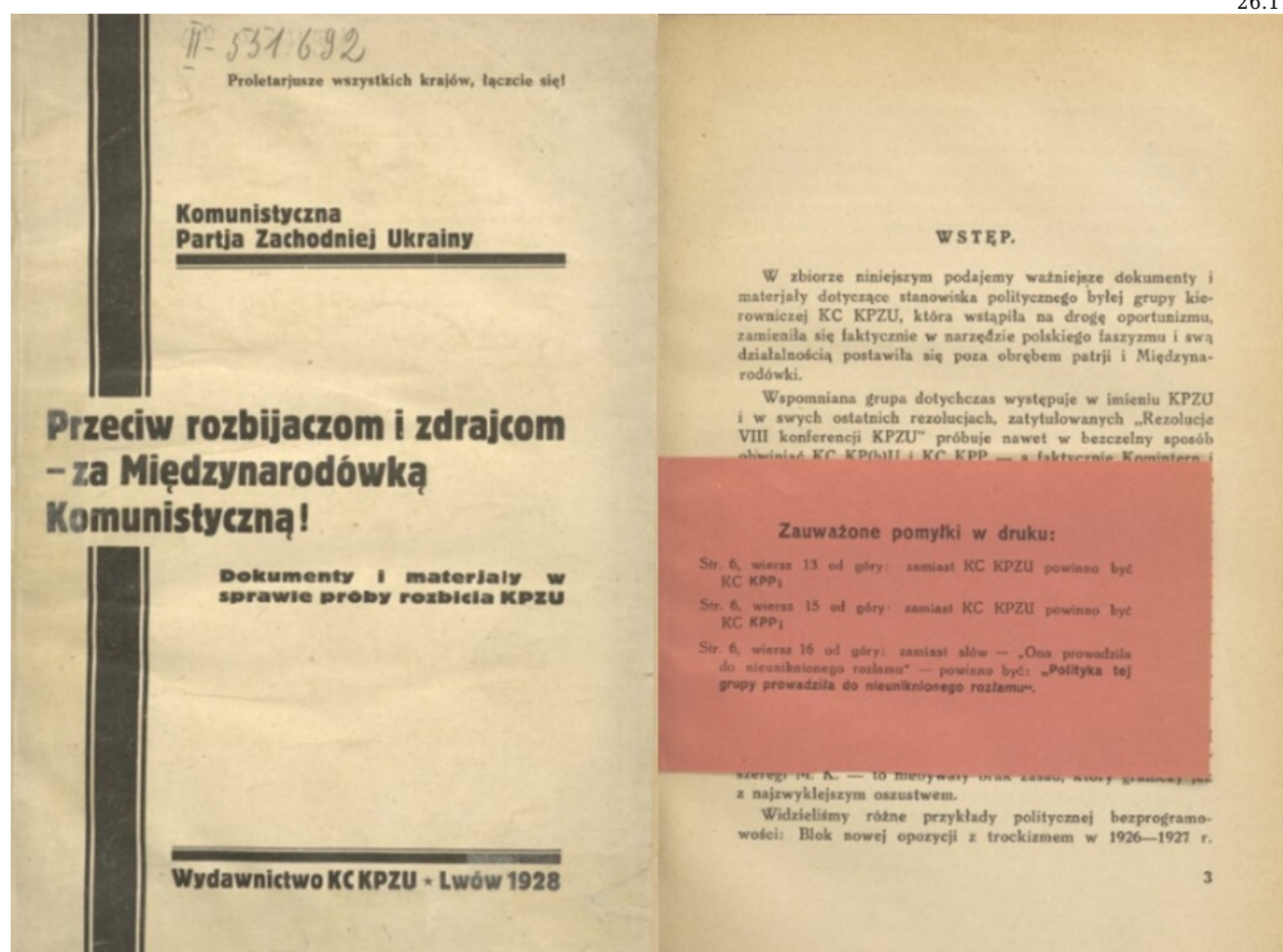
<https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/archiwum/229506,Rafal-Borkowski-Teodor-Detiuk-bohater-afery-depozytowej-w-Wiezieniu-Karno-Sledcz.html>
02.03.2026, 01:17

Rafał Borkowski: Teodor Detiuk – bohater afery depozytowej w Więzieniu Karno-Śledczym MBP Warszawa III

Działacz komunistyczny, w II RP dwukrotnie skazywany na pobyt w więzieniu za działalność antypaństwową. W 1945 r. rozpoczął karierę w Ministerstwie Bezpieczeństwa Publicznego, zakończoną po wykryciu jego udziału w aferze korupcyjnej.

[Aparat bezpieczeństwa](#) [Komunizm](#)

26.11



Druk Komunistycznej Partii Zachodniej Ukrainy, Lwów 1928 r. (z zasobu Biblioteki Narodowej)

Teodor Detiuk urodził się 26 listopada 1913 roku we wsi Chodywanice, w gminie Jarczów, w powiecie Tomaszów Lubelski, jako syn Maksyma (ur. 1892) i Anny Józefy (ur. 1892) z domu Stepaniczuk. Był żonaty z Olgą Nikifor (ur. 1920), z którą miał dwoje dzieci: córkę Lilę Teodorę (ur. 1938) i syna Borysa Teodora (ur. 1943). Jego rodzice pochodzili z rodziny małych ukraińskich chłopów (5-6 ha ziemi) wyznania prawosławnego.

W ankiecie specjalnej Detiuk określił się jako osobę bezwyznaniową, był członkiem Polskiej Partii Robotniczej. Ukończył szkołę powszechną i gimnazjum w Tomaszowie Lubelskim, zdał małą maturę, w czasie II wojny światowej ukończył kurs agrotechnika w Związku Sowieckim.

Wcześniejsza działalność

W okresie międzywojennym angażował się w prace społeczne w sekcji młodzieżowej Ukraińskiego Włóściańsko-Robotniczego Zjednoczenia Socjalistycznego (Selrob „Lewica”), w 1932 roku związał się z Komunistyczną Partią Zachodniej Ukrainy, przyjmując pseudonim „Leon”.

Za działalność antypaństwową został w 1933 roku skazany na 5 lat więzienia. Karę odbywał w zakładach karnych w Siedlcach, Grudziądzu i Drohobyczu. Na wolność wyszedł w 1936 roku na podstawie amnestii. W 1937 roku ponownie skazano go na 8 lat więzienia za działalność antypaństwową, karę odbywał w zakładach karnych w Zamościu, Janowie i Drohobyczu. Po rozbiciu więzienia w Drohobyczu we wrześniu 1939 roku uciekł z rodziną do Związku Sowieckiego.

W czasie II wojny światowej brał udział w organizowaniu narodowej milicji i był członkiem Rewolucyjnego Komitetu Wojennego. Początkowo zamieszkał w Nowosybirsku, a następnie w Kraju Krasnodarskim. W styczniu 1945 roku wyjechał do Lublina, gdzie wstąpił do Wojska Polskiego. Służył w 9. Zapasowym Pułku Piechoty ludowego Wojska Polskiego, który sformowano w Lublinie.

[Czytaj artykuł Rafała Borkowskiego *Teodor Detiuk - bohater afery depozytowej w Więzieniu Karno-Sledczym MBP Warszawa III* na portalu przystanekhistoria.pl](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Aparat bezpieczeństwa, komunizm

Artykuł